

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-16.) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, mondtól 40 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 8 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZERDA / FEBRUÁR 15

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 36 SZÁM

TITULESCU TALÁLKOZIK STRESEMANNAL. Párisból táviratozzák: A Petit Parisien szerint Titulescu külügyminiszter kijelentette, hogy Briand és Poincaré többször tárgyalt vele és fontos megbeszéléseinek eredményével meg van elégedve. A külügyminiszter holnap, szerdán San Remóban találkozik Stresemann német külügyminiszterrel.

ÚJ POLITIKAI PART ALAKUL. Bukarestből jelentik: Politikai körökben tartja magát a hír, hogy részben pártokivüli elemekből, de leginkább a néppárt elégedetlen elemeiből új politikai párt alakul, mely konzervatív agrarius párt néven veszi fel a politikai küzdelmet.

FRANCIAORSZÁG VOLT BUKARESTI KÖVETE ELUTAZOTT. Bukarestből jelentik: Clinchant volt bukaresti francia követ tegnap délelőtt a fővárosból elutazott új állomás helyére Buenos-Ayresbe. Utódját a francia kormány még nem nevezte ki. Az Adeverul szerint a francia követ távozására összefüggésben áll a kölesöntárgyalások nehézségeivel. Az említett lap megkérdézi még, vajon milyen helyzete van ezidő szerint Németország követének, von Mutiusnak.

ROTHERMERE ÚJ LAPOKAT INDIT. Londonból jelentik: Rothermere lord bejelentette, hogy Nortcliffe-lapok címén új részvénytársaságot alapít, amely nagyobb városokban lapot indít. Az új részvénytársaság nyolcadfél millió fonttal esti lapokat fog indítani Manchester, Glasgow, Birmingham, Bristol, Newcastle, Liverpool, Shifield és Edinbourg városokban.

ÚJ POSTABÉLYEGEK. Bukarestből jelentik: Mihály király képviselő most készültek el az új posta bélyegek és azok március hó elsején kerülnek forgalomba. Március elsején ugyanis néhai Ferdinánd királyt ábrázoló postabélyegeket a forgalomból kivonják.

NÉMA TŰNTETÉS. Budapestről táviratozzák: Az összes egyetemeken tegnap reggel üres előadótermek fogadták a tanárokat, akik ennek ellenére megtartották az előadásukat. Az egyetemi ifjuság néma tüntetése a numerus caususról szóló törvény módosító javaslatának szól. Incidens sehol nem fordult elő. A bölcsészeti egyetemre bevonult száz közgazdasági egyetemi hallgató és a demonstráció jeléül kiürítette a helyiséget. Bántalmazás azonban senkit nem ért.

A Hilda kombinéja

Írta: Fóthy Ernő

A berlini esküdtsek gyilkossági ügyet tárgyal, amely világszerte óriási port ver fel. Évek óta nem csináltak ilyen szenzációt gyilkosságból, mint ebből a steglitzzi ügyből, pedig alig mulik el nap, hogy ne oltaná ki ember embernek életét golyóval, törrel, méreggel, vagy ahogy éppen jön. Ami Scheller vállalkozó steglitzzi villájában történt, az talán azért érdekesebb, mert szereplői egészen fiatal emberek: diákok. Az történt, hogy két diák berugott és az egyik részegen lelötte a huga szeretőjét, majd saját magát lötte agyon. A vád szerint a másik diák, aki mellesleg szintén szeretője volt Scheller Hildának, maga is ölni akart, de uglátszik meggondolta magát, vagy megakadályozták benne.

A dráma központja Scheller Hilda, a tizenhat éves szabados életű hölgy, bátyja Scheller Günther, aki őt és öngyilkos lett, Krantz Pál, a legalább is felbujtónak vehető gimnazista és lelőtt cukrászinas, Hilda egyik szeretője. Van még egy mellékalak is, egy másik hasonló szabad életű leány, Ratti Elinor, aki szintén barátja volt Krantz Pálnak és úgy került bele a dologba, hogy ő is részt vett azon az éjjeli orgián, amely a gyilkosságot megelőzte.

Formális szeretője éjszaka volt akkor a szülők távollétében a steglitzzi

Scheller villában. Hilda önagsága a cukrászinasat boldogította, miután előző nap Krantzal barátkozott, Krantz pedig Ratti Elinort tette boldoggá a másik szobában. Scheller Günther ezalatt magában ült a harmadik szobában és likőrözött. Krantz is kijött azután segíteni neki és berugottan megtörtént a tragédia. Bizonyos, hogyha nincsen pálinka, ma sem tud senki semmit Steglitzről, legfeljebb a fiatalok tulzott élethabzsolása okozott volna nagyobb házibotrányt. — ha kiderül.

Két álláspont foglalható el ebben az ügyben. Vagy a konzervatív erkölcsi álláspontra helyezkedem és megállapítom, hogy az a tizenhat éves cirkus, hazudozó, naponként mással szerető leány, akinek magánélete mostan a nyilvánosság elé került, elítélendő, szexuális amoralitásban szenvedő nőstény, aki az adott helyzet következtében akaratán kívül némiképpen előidézője a tragédiának. Ebben az esetben épp ilyen megbírálas alá esik Krantz a gimnazista, az „egyéniség”, a „bohém”, a „költő” és egyéb pózok felvevője. Hilda és Krantz bábkus csupán, a ma társadalmának tipikus kitermelvényei. Valószínű, hogy a berlini esküdtsek a bábsház figuráit itéli el, nem pedig azt, ami ezeket a bábukat mozgatja. A betegséget kell megszüntetni...

Ha progresszív szemzőgből nézzük a dolgokat? Istenem, talán Scheller Hilda mohóságán sem lehet oszaldalkozni. A nő most szabadul fel évezredes szexuális elnyomottságából, a Hildákban ezredévek gátat és korlátokat ledöntött ujjongó energiája és szerelemvágya féktelenkedik. Erről sem a Hildák nem tehetnek, hanem azok, akik korlátok közé szorították a nő ösztönéletét. Krantz ezen a szemtűvegen át nézve a mindénáron egyénné és különbbé lenni akaró ifju prototipusa. Kiténni mindénáron a többiek közül. Iszik, hogy bohémnek lássék, szeretője, mert azt olvasta valahol, hogy a zsenik nagy szexuális életet élnek, verseket ír, sőt az sem lehetetlen, hogy vérbajt is igyekezett szerezni, mert talán olvasta, hogy az igazi poétának ez az ismertető jellemzője. Nos, ez a furcsa figura a mai antikollektív társadalomnak és nevelési rendszernek köszönheti, hogy ez lett belőle. Csak sajnálni lehet, mint egy beteg kis állatot.

Ezekért tehát kár nagy lármát csapni és elszörnyülködni naponta azon, hogy Scheller Hilda nevet a bíróság előtt, meg hogy elaludt a tanúk vározsobájában, míg rákerült a sor. Uglátszik nyugodt, egészséges ideg-zete van. Ez nem alap, hanem tudatos melléfogás. Aktuális volna talán arról írni, hogy veszedelmesen halad a társadalom belső rothadása. A mostani rend és annak erkölce csak rothadás jeleinek tekintheti az ilyen eseteket.

Az, hogy Hilda milyen kombinét vetett le Krantz előtt — tessék elhinni — nem is olyan érdekes. Csak arra jó, hogy elterelje a figyelmet az igazi bajról. Vagy talán azért csinálják ezt az egész hühöt a Hildával, hogy mindenki máshová nézzon?...

A JUGOSZLÁV KORMANYVALSAG. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormányválság megoldása még mindig késik. A lemondott Vukicsievics miniszterelnök tudvalevőleg újból megbízatást kapott a kormányalakításra, de úgy ő, mint utóbb Radics István visszaadta a megbízatást. Ujában Pérics Ninkó jelent meg Sándor király előtt és koncentrációs kormány alakítására nyert megbízatást az uralkodótól.

Vonat elé feküdt

Troczkij híveinek egy része, hogy a száműzetésbe küldést megakadályozza

London, február 13.

A Morningpost érdekes híreket kapott Moszkvából a szovjet vezetősége részéről Szibériába száműzött Troczkij utjáról. A népszerű szovjetvezér, akinek igen nagy tábor van, már huzamosabb idő óta utban van kijelölt száműzetési helye felé, de még mindig nem érkezett Vjorniba, ahová a hatalmon levő ellenfelei deportálták. A mult hét péntekjén Troczkij vonattal megérkezett Fruntze városába és onnan az utat trojkán kellett volna tovább megtennie, hogy száműzetését megkezdje. Az említett városkába megérkezve nyomtalanul eltűnt. Az beszélik, hogy Troczkij a betegsége miatt utazott ilyen sokáig, hogy kimélje magát, de beavatottak azt suttogják, hogy hűséges emberei

segítségével sikerült neki kiserői mellől megszöknie. Az orosz lapok, amelyek semmi biztosat nem tudnak Troczkij utjának folytatásáról, most eltűnésével kapcsolatban szivettépő jeleket közölnek a száműzött szovjetvezér elindulásáról. Az egyik részlet szerint, amikor Troczkij vonatját elindították, hogy a száműzetésbe vigye, a Troczkij-párti munkásság áttörte a rendőrkordont, és körülvette a vonatot, amely nem tudta utját folytatni. Több munkás erőszakkal a vonat elé feküdt, és úgy akarta megakadályozni, hogy Troczkij elhurocolják. Csak nehezen sikerült a tömeget szaszorítani és a vonatnak utat nyitni. A hatóság teljesen tájékozatlan, hogy Troczkij eltűnése után merre vette utját.

Alapítóke és tartalék alap
110.000.000 lei!

TIMIȘOARA I,
Strada Griselinii 2
TELEFON 690

Biztosítás előrelátás, előrelátás az értelem szülőanyja
Biztosítsa tehát magát az

Asigurarea Românească-nál

Találos kérdés

Az alja új, a közepe régi, a teteje befejezetlen. — Mi ez?

Felelet: Az új színház

Temesvár, február 14.

Miután a temesvári városházán nem akarták elismerni azt, hogy a színház építészeti szempontból nem kifogástalan és a lapunk által felhozott panaszokat államellenes cselekedetnek minősítve, alaptalanoknak mondták, a magunk igazolására szükségesnek tartottuk megkérdezni egy temesvári szakembert, aki a következőket mondotta:

— Ha idegen érkezik Temesvárra a Lloyd-sor végén szemébe tűnik egy épület amelynek

az alja új, a közepe ütött-kopott, öreg, a teteje pedig befejezetlen.

A színház az.

Ezt mi tudjuk, de az idegen nincs vele tisztában. Nem is állapíthatja meg biztosan, mert az épület alsó, új része után itélve az joggal lehetne valami nagybank, szálloda vagy mozgóképszínház, különösen, ha este a bejáratot kivilágítják. Közébe jutva a titokzatos épülethez dőlnek a kételye, mert a főbejárat fölött nagy betűkkel olvashatja, hogy Teatrul Comunal. Tehát most már tudja, hogy színházról van szó, mert rá van írva. Keresi a városházát és prefekturát, de ezeket nehezebben találja meg, mert viszont azokon nincs felirat. Csodálatos. Pedig ezekre feltétlenül szükségesebb volna a felirat, mint a színház épületre.

Minden monumentális épületen, ha helyesen van megépítve, speciális architektúrájának kell érthetően kifejeznie a rendeltetést és hivatást.

Templomról például az ember rögtön tudja, hogy katolikus, ortodox vagy zsidó-e, annak ellenére, hogy nincs rajta felirat. Ezt elmondja a külseje, a stílusa.

— Ha már a stílusnál tartunk, felmerül a kérdés, hogy milyen stílusban is épült ez a színház? Mert a stílus megállapításánál trilemmában van az ember. Az épület ugyanis alul más, mint a közepén és felül. Kívül más mint belül és jobbról más mint balról. Szerencse, hogy a hátulsó része nem áll szabadon, mert az is más lenne. Erre a művészeti szempontból felette fontos kérdésre ne G e o r g e v i c i i főpolgármester ur feleljen, mert ő jogászszerű és nem köteles építészeti alaktanból szigorlatozni, hanem maga M a r c u Duiliu adjon precíz választ.

Késői renaissance? Neobizantin? Mór? Modern? Vagy miféle? Feltehetőleg, hogy Marcu Duiliu először azt határozta el, hogy milyen stílusban építi meg ezen első színházát és nem fordítva: az elrontott épülethez akart utólag stílusplatformot kreálni.

— Véleményem szerint, ha a pártkánymezőt már tagozni óhajtották, oda illeszthették volna a felírás helyett az első és második alapkötetével évszámait. A két márványtábla helye pedig okvetlenül a vesztibülben lenne. Először, mert a színház belsejének rekonstrukcióját örökíti meg,

másrészt pedig, mert a márvány nem eléggé ellenálló a mi klimatikus viszonyainknak. Az atmoszférikus csapadékok és ködök minimális sósavtartalma is megtámadja, előbb-utóbb recséssé, érdessé és foltossá teszi, nem is szólva az aranyozásról, amely hamar lekopik.

— Van az épületnek más szépség-hibája is.

Rengeteg a vakablak, ami már harminc év előtt is büntetendő cselekmény volt az építészetben.

Van azonban egy kis erkély is, amelyen át a szolga naponként az utcára söpri a szemetet az alatta álló pék nem kis bosszúságára. Az egész épület külsején mindenütt ballusztos korlátok vannak, itt a vakablakok alatt is. Miért kellett tehát éppen ide — bántó kontrasztként — vaskorlátot tenni?

— A főbejáratról is van egy-két megjegyzésem. A kapu komor, titokzatosságot rejtgető, egyáltalán nem hívogató. Mintha a híres »odi profanum vulgus« (gyűlölöm a profán tömeget) horatiusi mottó álláspontját képviselné. De mindezekről eltekintve kisméretű is.

A színházépítési gyakorlat ugyanis előírja, hogy minden százötven ember részére legalább egy méter kapuszelességet kell számítani, hogy a kiürítés a lehető leggyorsabb lehessen.

A jelenlegi három egymástól elválasztott kapubejárat kevés zsufolt ház gyors kiürítésére. A színháznak ma a régi hét kijáratnál szemben csupán öt kijárója van.

— Végezetül kijelentem azt is, hogy a színház teljes befejezéséig még nagy összegekre van szükség. Hiszen a vesztibül feletti foyér, erkély, tetőszerkezet még mindig várják a végleges megoldást. Ami az építési költségeket illeti, csak a következőket mondhatom.

A berlini nyolcszáz ember befogadóképességű teljesen új Hebbel-színház huszonkilenc millió leibe került.

Teljesen új három emelet magasságú, forgószínpaddal ellátott, ezer négyzetméter beépített területű, a modern színházépítési technika minden vivmányával felszerelt ez. Tehát a temesvári színház negyven milliónyi építési költségeiből az alaptól a tetőig egészen új, teljesen modernül felszerelt, legalább ezer embert befogadó színházat kellett volna építeni. Igaz, hogy a Hebbel-színházat csak egy szerény temesvári származású a színházépítésben specialista műépítész, K a u f m a n n Oszkár, nem pedig Marcu Duiliu építette. Tény, hogy

ezen horribilis összegből Marcu Duiliu egy félig elkészített, szépséghibákban meglehetősen bővelkedő és csupán rekonstruált színházat szállított.

A hibák már is mutatkoznak. A bejárat fölötti előtetőn, amint azt a Déli Hírnap két hónap előtt megírta, az olvadó hólé áttört és olyan defektust okozott, amelyet tökéletesen megszüntetni sohasem lehet. Ami a jobboldali falátnedvesedést és salétromkiütést illeti, ezt nem lehet másképp megszüntetni, mint a foltos vakolatot a nyers téglafalazatig teljesen leszedni, alaposan kiszáritani és aztán újra bevakolni.

Ilyen nagy összegért és ily hosszú idő alatt a színházépítésnek iskolapéldáját lehetett volna és kellett volna a legesekélyebb hiba nélkül teremteni.

Ezt nem mi mondjuk, hanem egy szakember. Még csak nem is magyar. Tehát irredentizmussal sem lehet vádolni. És a belső berendezésről még nem is mondott bírálatot. Ezek a csekélyke hibák mind külső építészeti hibák. Negyven millióért nem kevés...

Dráma az erdőben

a vadász és az erdőőr között, amely véres tusa után emberhalállal végződött

Temesvár, febr. 14.

P a s c u János huszonnyolc éves labasinci legény 1926. év december havában orvvadászatra indult Moesonyi Antal fővadászmester tulajdonát képező labasinci erdőbe. Közvetlenül utána az erdőbe ért P o r c o l a n György erdőőr is, aki követte a vadászot. Mivel többszöri felszólítására a vadász nem állott meg, levette válláról fegyverét és azt kétszer egymásután P a s c u r a sütötte. A legény egy fa mögé ugrott és így a golyókat elkerülte. Pascu erre rárontott az erdőre és kettőjük között vad dulakodás támadt. A tusa hevében az erdőőr töltött fegyvere elsült és a golyó szétroncsolta Porcolan álkapasát. Ennek ellenére azonban még tovább bírta a küzdelmet és az erdő avarján hempergett a két ember. Az élethalál-

harcban Pascu lett az erősebb. A földön dülakodva sikerült kirántani a kését és ott szurta Porcolan fejét, a hol érte. Majd feltápáskodott és az erősen vérző erdőőrbe közvetlen közelből két halálhozó lövést adott le. A gyilkos legény azután hazatért harmadnapra pedig a csendőrség elfogta. Törvényszerűen vallomást tett és a lugosi törvényszék hat évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen felebbezett és az ügy tegnap került a temesvári tábla elé. L a t i a Trifon dr. lugosi ügyvéd, mint védő kérte az enyhítő körülmények figyelembevételét és jogos önvédelmet hozott fel. J o n e s c u tábla főügyész helyettes állást foglalt a jogos önvédelem ellen és a törvényszéki ítélet helybenhagyását kérte. A tábla tekintettel arra, hogy a vádlott fiatal kora ellenére is már büntetett előéletű, az ítéletet helybenhagyta.

Beccsapott ember fut a pénze után

Temesvár, febr. 14.

Koecsis Lajos temesvári lakos szeme megakadt a józsefvárosi Pálya udvar-sor 16. szám alatt levő Humanus nevű kölesönös segítőintézet cég tábláján. Elment az irodába és mivel állás nélkül volt, foglalkozást kért. A Humanus részéről Berdt István irodavezető készséggel fogadta és az mondta, ha tízezer leit hoz kaució képpen, akkor a Humanus szerez számára pénzbeszedői állást. Várt egy hétig, két hétig és amikor kifogyott a türelemből, érdeklődni kezdett a Humanus iránt. Ekkor megtudta, hogy a cég törvényszékiileg bejegyezve nincsen. Szemrehányást tett a Humanus vezetőnek, amiért még mindig nem szereztek neki állást és akkor felajánlották, hogy új közgyűlést tartanak amelyen őt alelnöknek választják. Koecsis erre újabb ötvenezer leit értékű blanco-váltót adott át, amelyet le is számoltattak és az összeget Koecsis ingatlanára bekebelezték. A beccsapott ember, amikor már jogerős járásbíró-sági ítélettel is kötelezték az ötven ezer leit megfizetésére, végző eszközként a temesvári ügyészséghez fordult, amely a feljelentés nyomán most megindította az eljárást. A nyomozást Securianu vezetőügyész irányítja.

Kontragyűlések

szavaznak bizalmat a liberálisoknak és nemzeti parasztpártinak

Bukarest, február 14.

Az ellenzék multkori jasi nagygyűlése után a liberális párt most vasárnap ugyancsak nagygyűléssel választott. A gyűlésen az elhunyt B r a t i a n u Jonel miniszterelnök fia, B r a t i a n u György elnökölt, aki köszönetet mondott a párt tagjainak, hogy kitartanak a liberális eszmék mellett. Több szónok után L u p u miniszter szólalt fel, aki azokat az okokat magyarázta, melyek arra késztették, hogy a parasztpártnak hátat fordítson és a liberálisokhoz csatlakozzék. A r g e t o i a n u földmívelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy szívesen átadná a kormány helyét az ellenzéknek, ha az kormányképes lenne. D u c a belügyminiszter mondott azután nagy beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy a liberálisokat élete utolsó napjaiban Ferdinánd király hívta meg a kormányra, hogy így biztosítsa az ország nyugalmát.

Az ellenzék folytatja a maga vidéki kongresszusait és vasárnap Krajován tartott a szabad ég alatt imponáns gyűlést. C o t a r e a Virgil, aki a gyűlésen elnökölt, felszólította M a n i u t, hogy keresse fel a régenstanácsot és közölje, hogy az ország követeli a liberális kormány távozását. Az egyes országgrészek küldöttei — köztük B o e u Szever a Bánság nevében — üdvözölték azután a nagygyűlést. Michalache, Madgearu és Vajda után Maniu Gyula tartott nagy beszédet. Kárhóztatta a kormány külpolitikáját és azt mondta, hogy a liberális kormány a külföldön egészen más cselekszik, mint amit az országban mond. Végül határozati javaslatot fogadtak el, amelyben felkérték Maniut, hogy a régenstanácsal közölje a nép akaratát.

Kifutó-fiu
azonnapi belépésre felvétetik

KALLA-halkonzervgyár
Eötvös-utca 21. (395)

Temesvári Magyar Dalárda
farsangi estélye február 21-én

A pokol

Írta: Lajos Károly

— **Dinamitrobbanás tizenkét halottal.** Moszkvából táviratozzák: Donec területén levő rascenkovói ércbányában tegnap dinamitrobbanás történt. A szerencsétlenség következtében tizenkét munkás meghalt, többen pedig súlyosan megsebesültek. A katasztrófát az okozta, hogy a bányamester a dinamitos ladaról el akarta távolítani a ráfagyott jégréteget, miáltal bekövetkezett a robbanás.

— **A vonat elütött egy katonát az állomáson.** Tegnap reggel a Józsefvárosi állomáson súlyos baleset történt. Amikor a Resicáról érkező személyvonat befutott, az állomás külső részén át akart haladni a pályán Szegő Árpád ötödik vadászrezdébeli katonája. A vonat a katonát elütötte és a fején, jobb karján és jobb lábán megsebesítette. Szegő Árpádot súlyos sérülésekkel a mentők a helyorségi kórházba szállították.

**Horváth féle
R-E-C-O-R-D
képkezetgyár
Külli József-tér 1**

— **Egy erdélyi közjegyző érdekes fegyelmije.** Kolozsvárról telefonálják: Wolf Ignác dr. topánfalvai közjegyző ellen még Cudalbu igazságügyminisztériuma alatt fegyelmi eljárás indult meg, amelynek során a közjegyzőt állásától fel is függesztették. A vád az volt ellene, hogy tiszteletlenül viselkedett az igazságügyminiszterrel szemben és nem sajátította el idejében az állam nyelvét. Ezt az ügyet a kolozsvári ítélőtábla fegyelmi bírósága tegnap tárgyalta. A vádirat szerint mintegy másfél év előtt az igazságügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben kötelezte az összes közjegyzőket, hogy felülvizsgálat céljából személyesen jelenjenek meg nála. Wolf Ignác dr. erre táviratban értesítette a minisztert, hogy súlyosan beteg fekszik lakásán és ezért személyesen nem jelenhetik meg. A tegnapi tárgyaláson Wolf hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolta betegségét. Előadta ezenkívül,

**Borju-, marha-
és disznó-**

hogy Gritta Ovidiu kolozsvári prefektus egyik személyes jóbarátjának akarta a topánfalvai közjegyzői állást juttatni és ezért emelte ellene a vádat. A fegyelmi bíróság nem találta sértőnek a közjegyző eljárását és ezért Wolf dr. ellen minden további eljárást megszüntetett.

* „The 2 Hardings” világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

— **Betört saját apja koresmájába.** Simonis Dusan koresmáros feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Tél-utca 21. számú lakásába betörték és onnan négyezer lei készpénzt, továbbá két kabátot elloptak. A rendőrség megállapította, hogy a betörést a koresmáros fia, Simonis Mita követte el két barátjával és mindhárman bérelt autón a jugoszláv határ irányába szöktek. Befogatásukra megtették az intézkedést.

* „2 Costas” akrobatikus táncospár utolérhetetlen szenzáció a Royal-kávéházban.

— **Tolvaj eselédleány.** Özvegy Löwenherz Anna, jelentést tett a rendőrségen, hogy Deák-utca 3. szám alatti lakásán felfeszítették a szekrényt és abból tizenhatezer lei készpénzt elloptak. Plank Frigyes detektívönök megindította a nyomozást és igen különösnek találta Szikora Anna eselédleány viselkedését. A leány eleinte tagadott, később azonban a kereszkérdések hatása alatt bevallotta, hogy a szekrényt késsel feszítette fel és a lopott tizenhatezer lei a fürdőszobában a fűrdőkád alá rejtette. A pénzt megtalálták, a leányt pedig előállították a rendőrségen.

Zuhantam a mélybe. Irtozatos rémálmok között, ahol jeges fuvalat füttyült az elveszett lelkek narkózisába és éreztem tehetetlen gyámoltalanságom fogesikorgató hatalmát. Milliányi kinpercek óta tartott esésem s a határt még most sem láttam, enyhülést még most sem éreztem, épügy, mint kezdetkor.

Egyszerre valahol, nagyon messze előttem, halvány piros fény színezte látóképességem határát. Biborszínűvé vált egy darab a távolban, mint a délszaki nappal első szemrebbenése és én már azt hittem, hogy ez a megváltás, ez a kegyelem, ez a béke.

Nem az volt. Sőt!

A biborvörös fény a kinok-kinjának laboratóriuma volt és én is éppen úgy bele kerültem, mint a többi bűnös lélek, kiket elszámolt az élet és kivett őrle malmából.

Lehetetlen elmondanom, hogy mit éreztem először, mikor beértem a fénybe. Tíz pere múlva (vagy talán évek multak el?) különbséget tudtam tenni a látott dolgok között s értelmem kifogástalanul működött. Olykor szünetelt zuhanásom s egy tekintetre bepillantást nyertem a pokol mosdatójába. A háborzongató jelenetekben nem volt hiány. A férfi, meg a nő, kik az életben egymásról csak a legjobbakat hitték, most összekerültek és lehetetlen volt eltakarítani lelkük szennyes aljasságát. Itt mindenki utálta egymást, mindenki borzadt a másiktól és mindenki utálta tulajdon létét.

Éreztem, hogy én is közéjük kerülök és menekülni szerettem volna. Ugyanakkor egy hozzám hasonló sötét folt hatalmába kerített, lenyűgözött és magával vonszolt.

Ujonek közé vonszolt, sírós nya-

valások közé és megkezdtek évezredes bűnhődésünk első lépéseit. Lázás rohamok zudultak ráuk, fellegnyi szuró, tüzes nyilak, amit hamar felváltott a képzeletentűli dermesztő fagy. Aztán csavartak, mint rongyot, hogy fájdalomunk vonítása a poklok horizontját verdeste és soha egy esep szünet, soha feledést jelentő irtalmas kábultság.

Lefelé görbülő ajkuk szélén sutorogva buggyantak elő átkozott, el nem felejtett bűneink rögzítései s nekünk szenvedni, irtozatosan szenvedni kellett. A hazugságért, lopásért, mételezett gondolatért, könnyelmű, esapongó szerelemért, a hiúságért, önhiúságért, saját magunkat megtagadó emberi mivoltunkért.

Oh, ez még nem volt elég!

Kivezettek az alvilág végtelen végére, az örökös sötétség legriasztóbb és legfélelmetesebb pontjára, belém oltották a sikitó félelem lobbanó szikráját és ott felejtettek. Ott hagytak az iszony gurgulázásával, teljesen egyedül.

Magamra maradtam.

Nem éreztem az időt, sem a pihe-nés áldó nyugalmát, énem remegve gondolt az elszünetett kinokra s az eljövendő folytatásra.

Hiába minden. Itt nincs bűnbocsánat. Nincs kegyelem, sem szánalom, csak megtorlás, könyörtelen végzet és gunyos, lenéző megvetés.

Pedig egykor ember voltam, élő, élmiaharó, élni szerető ember... és mégis!...

Mire a suhogó rémek újra értem jöttek — bennem a világ összes bűneinek tudatával s bűnhődésének tapasztaltságával — végérvényesen halott voltam.

**husok
állandóan kaphatók.**

Koresolyaverseny. St. Moritzból táviratozzák: A téli sportversenyek során az ötszáz méteres koresolyaversenyben Thurberg finn és Evenson norvég versenyzők 43.4 másodperc alatt holtversenyt futottak.

— **Nemzetközi sakkverseny.** Berlinből táviratozzák: A német fővárosban folyó nemzetközi sakkverseny tegnapi nyolcadik fordulójában Steiner legyőzte Bogoljubovot. Remis partiek lettek Tartakower és Brinckmann, Réty és Leonhardt, Helling és Johner.

* **Konyhaberendezések,** Alpaka evőeszköz és asztali készlet, kerti szerszámok leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

**Meleg virstli
és főlt, füstölt husok**

— **Uj magyar főrend.** Budapestről jelentik: Politikai körökben szó van arról, hogy Huszár Károly, aki a budapesti munkásbiztosító pénztár elnöke lett, hivatalból tagja legyen a felsőháznak. Ezt a proposíciót a felsőházi törvény kiegészítése nélkül úgy gondolják elintézni, hogy a kormányzó nevezné ki Huszárt a felsőház tagjának.

— **Uferini temesvári előadása.** Uferini, a világhírű boszorkánymester és társulata tegnap mutatkozott be újból a Tiszti Kaszinó nagytermében. Már sokszor láttuk ezt a bűvészkirályt és munkatársait játszani, sok trükköt mutattak, de amit tegnap este produkáltak, az minden képzeletet felülmúl. A Tiszti Kaszinó termék zsufolásig megtöltötte a közönség és tapsviharral jutalmazta Uferini minden egyes műsorszámát. Uferini ráadásokban sem fukarkodott hálás közönségének. Ma játszik másodszer Uferini, de alig van már hely a ma esti előadásra úgy, hogy a Bánát hírlapiroda kénytelen lesz távozása előtt Uferinit még egy temesvári vendégszereplésre szerződtetni.

* **Lilian Rausc** el ekszentrikus, balett és spicetáncművész a Royal-kávéházban.

— **Az elszabadult vasuti kocsik.** Bécsből táviratozzák: A Dél-tiroiban levő Wörgl állomásra berohant egy kettészakadt tehervonat tizenkét vagonja. A nekiszabadult kocsik az állomáson vesztglő gyorsvonatba ütköztek, aminek következtében két személykocsi pozdorjává tört, a többi pedig egymásra torlódt. A karamból következtében hat utas és két vonatkísérő súlyosan megsérült.

— **Vasuti baleset emberhalállal.** Resicáról jelentik: Resica és Kölnik állomások között a tehervonat elütött egy szekeret, amely éppen keresztül akart haladni a pályatesten. A mozdonny a kocsit pozdorjává törte. Eleker József karáni kereskedő, aki a kocsiban ült, szörnyethalt. A kocsiba fogott két ló szintén elpusztult. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

* **Inge, Welles, Anni Gulovedsi, Luci Dimitrescu,** a Royal-kávéházban.

— **A fegyház állandó szökevénye.** Fehértemplomból jelentik: Vlaszies Miklós huszonnyolc éves betörő évenként keresztül rettegésben tartotta Fehértemplom környékét, több száz betörést, rablást és gyilkossági kísérletet követett el. Mikor végre nagynehézen elfogták, a fehértemplomi ügyészség fogházának rácsát kifeszítette és megszökött. Nemsokára újból kézrekerült és a fehértemplomi törvényszék tizenöt évi fegyházra ítélte. Büntetésének kitöltésére a mitrovicai fegyházba szállították. Nehány héttig volt mindössze Vlaszies a fegyházban, mert újra sikerült neki megszökni. Megállapították, hogy Vlaszies Romániába szökött.

**Husipar
Belváros, Weisz-palota.
a Lloydal szemben.**

— **Ismeretterjesztő előadás az ipari munkaadók szindikátusában.** Angerba u. J. Jenő február hó 15-én, szerdán este 8 órai kezdettel a szindikátusi székház második emeletének nagytermében a tagok és családjuk részére, belépődíj nélküli vetített képekkel előadást tart a lípesei mintavásárról.

Leányklubok táncestélye. A temesvári Mercedes és Charitas leányklubok február hó tizennyolcadikán, szombaton este a Munkaadók Szindikátusának épületében rendezik műsorral egybekötött táncestélyüket.

— **A Lloyd Taverna igazgatósága** a nagyszerű januári műsor után még fényesebb februári műsorral gondoskodott. A műsor slágere Armandola és Engiona a világhírű néger táncospár. Kiváló erőket ívette és Dani, akiknek ekszentrikus táncai e büvölik a közönséget. Babi és Méri táncai fővárosi szintűnek. Főlép még Papp Nusi is, valamint a kiegészítő műsor. Biztos, hogy a februári műsor is esténként telt házakat vonz a Lloyd Tavernába. A műsor minden este színrekerül. Ma délután ötórai tea teljes műsor keretében.

KALLA aranyárgára füstölt

Óriás bücklingjei

friss halból előállítva mátol kezdve újból kapható,

1 darab 250—300 gr

csak 14— lei.

Siessen, mert az óriási kereslet következtében pár napon belül elfogy.

KALLA halkonzervgyár

Minden fűszer- és csmegekereskedésben kapható.

Színház

Sárga csikó. Nem műkedvelői, hanem igazi színházi előadást rendeztek a Katolikus Ifjúsági Kör műkedvelői vasárnap délután az egyesületnek Tigris-utca 6. szám alatti helyiségében. Az előadás igen sikerülten játszódott le. Az egyes szereplők a magyar falu tipikus alakjait kitűnően vitték a színpadra. Ott Stefi Erzszi szerepében brillirozott, Kopácska Pál pedig a Laci Igény szerepét alakította pompásan. Elsőrangú csárdásgazda volt Rosenzweig Jaksi. Kitűntek még alakításaikkal Roscnzweig Irén, Mézszáros Juliska, László Miklós, Megyeri József, Rittinger Imre, Wechselberger Béla, Walter Péter, Degrell István, Buchbaum Árpád, Schmand József, Rusz József és a többiek is mind. A közönség az egész előadás alatt jól mulatott és sokat tapsolt. A Sárga csikót vasárnap, február hó 19-én megismétlik.

Műkedvelői előadás Magyarszentmártonban. Magyarszentmártonból jelentik: A magyarszentmártoni dalárda február 18-án, szombaton, este az iskola termében előadja a Sárga csikó népszínművet. Az egyes szerepeket Molnár Sándor, Deák István, Fekete Mihály, Oláh Mária, Kardos István, Fekete Jánosné, Fekete György, Virág László, Kardos Mária, Deák József, Botka István, Kardos János, Herman Sándor és ifj. Stifter Béla játsszák.

A Magyar Dalárda műkedvelői a színházban. A Temesvári Magyar Dalárda műkedvelői gárdája február hó 23-án a színházban előadják Kálmán Andor és György Emil háromfelvonásos nagy operettjét, amelynek címe Meghalok utánad. Az egyes énekeket és táncokat a dalárda saját zenekara kíséri. A főbb szerepeket Udiczky Llynbica, Faragó Erna, Konlechner Gizi, Rosenzweig Irén, Csermák Lajos, Szegedy Rezső, Bizám Géza, Rosenzweig Jaksi, Staics Dusán, Loch István, Reichardt Alajos, Kohn Miksa és Kesztler Rezső játsszák. A darabban előforduló táncok közül nevezetesebbek a palotás, az indus tánc és az angol tánc, melyeket Kesik Kamilla, Sántha Vini, Sántha Piri, Nádra Icu, Nádra Lári, Malonyay Piri, Váralyay Lonci, Köhler Babi, Fazekas Mancsi, Pálffy Eszter, Bogma Duci, Racsov Kató, Szegedy Rezső, Michel Mici és Schöberl Klári táncolnak. A táncokat Bégovics Emil tanította be. A darabot Bakos László rendezi és a zenekart Irşay Nándor karnagy vezényli. Jegyek árai: páholy 500, páholy előtti ülés 120, földszinti ülőhely 80, 100, 120, 140, emeleti zártzárék 50, 60, 80, karzati zártzárék 30, 40, 50 lei. Jegyek előre válthatók Rudas Jenőnél naponta délután 2-4 óra között Bulevardul Carol 14. szám alatt.

Bánky Vilma Budapest. Budapest-ről táviratozzák: Tegnap éjszaka a bécsi gyorsvonattal Budapestre érkezett Bánky Vilma, az Amerikába szakadt kiváló magyar művésznő, aki ma egyik legnépszerűbb filmszínésznője a világnak. Három évi távollét után érkezett vissza Magyarországra és amikor Budapest a vonatról leszállt, örömeiben hangosan sirva fakadt. Elmondotta, hogy csak nagynehezen kapott két heti szabadságot, ami tulajdonképpen hat hetet jelent, mert négy hetet az utazás foglal le. A művésznő tudvalevőleg La Roque amerikai filmszínész felesége, az ura azonban elfoglaltsága miatt Hollywoodban volt kénytelen maradni. Bánky Vilma elmesélte még, hogy csak azon feltétel mellett engedték szabadságra, ha semmiféle nyilvános szereplésen részt nem vesz, nem engedi magát lefényképeztetni és nem szabad interjút adni. Ez utolsó feltételt rögtön teljesítette is.

Közgazdaság

Kontármunka dúl

az iparosok kárára és sokan iparigazolvány nélkül folytatnak mesterséget

Temesvár, február 14.

Már többször írtunk arról, hogy az iparosság nehéz helyzetét még súlyosítja az a körülmény, hogy igen sok a kontármunkás. Egyének, akiknek nincsen iparigazolványuk, iparokat folytatnak és ilyenformán kibújnak a nehéz adó és sok illeték alól, aminek következtében olcsóbban dolgoznak és a törvényes iparosságnak káros konkurenciát csinálnak.

Az ipartestület állandóan küzd a károsító kontármunka ellen és legutóbb is több esetről tett jelentést a városi iparhatóságnál.

Az iparhatóság a feljelentések alapján több iparengedély nélkül dolgozó egyént itél el. Havas Jánost, aki iparigazolvány nélkül vállalt kárpitosmunkát, ezerötszáz, Huhn Antalt, aki ugyancsak igazolvány nélkül végez asztalosmunkát, háromezer lei büntetésre ítélték. Mayer Rudolf

fényképészt háromszáz lei büntetésre ítélték és az alacsony büntetés kiszabásánál tekintettel voltak arra, hogy az első figyelmeztetés után azonnal váltott iparigazolványt. Eljárás van folyamatban Muntean János, Jung János Heller Miklós és Krausz Sándor ellen, akik hentesmesterséget folytatnak és a piacokon állandóan árusítanak húst anélkül, hogy maguknak igazolványt szereztek volna. Feljelentette továbbá az ipartestület Simon Jakabot, aki nemrég telepedett meg Temesvárotra,

a Gyárvárosban helyiséget bérelt, beállított tízenegy cipészegédet és megkezdte a cipőkészítést minden iparengedély nélkül.

Muhl Mátyás billédi és Velcs János hidegkúti kereskedőket, akik iparengedély nélkül kézigéppel drótsővényeket állítottak elő, ipari kihágás címén egyenként háromezer lei büntetésre ítélték.

Harmincezer cseh bányamunkás sztrájkja. Prágából jelentik: Az északnyugati csehországi bányamunkások szervezetei proklamációt bocsátottak ki, amelynek alapján tegnap, hétfőn az ottani bányák harmincezer főnyi munkássága megkezdte a sztrájkot. A több hetes tárgyalások nem vezettek eredményre és a közmunkaügyi miniszterium közvetítése is elkészen érkezett. Az északnyugati csehországi bányamunkások eredetileg husz százalékos bérjavítást kértek, de ettől utóbb elállottak és hat százalékos bér-emeléssel is megelégedtek volna, de a munkaadók ez elől is a legridegebben elzárkóztak. A bányamunkások éppen úgy, mint a bányavállalkozók igen pesszimistikusan tekintenek a tárgyalások újrafelvétele elől. Az északnyugati csehországi barnaszén-

bányákban a munkásság évi bére 300 millió koronát tesz ki, úgy, hogy a 30.000 munkás öt százalékos bérjavítása is tizenöt milliárdnyi többletkiadást jelentett volna a bányatulajdonosoknak.

Nem fizetnek az államvasutak, Bukarestből jelentik: Az államvasutak pénzügyi helyzete még mindig kritikus. Az ötszáz millió leiből, amelyet a Credit Industrial adott kölcsön az államvasutaknak, a szállítók nem igen kaptak. Az újabb szállításokkal együtt az államvasutaknak egy milliárdra lenne szüksége, hogy hitelezőit részben kielégíthesse. A Cuvantul jelentése szerint az államvasutak vezérigazgatója már napok óta nem jár a hivatalába, mert a sok szállító mind őt ostromolja a pénzéért.

Mulatság

A TAC nagy álarcsbálja. A farsang vidám forgatagának mindenkor kiemelkedő eseménye szokott lenni a TAC nagyszabású mulatsága, amelyen évek óta Temesvár legjobb közönsége jelenik meg. Az idén a TAC kitűnő rendezősége álarcsbál keretében teszi emlékeztető farsangi szórakozását. Olyan ügyes ötletekkel tarkították a TAC szombat esti bálját, hogy a közönség felejthetetlen emlékekkel fog visszagondolni erre a mulatságra. Lesz táneverseny, amelyben a város legjelesebb táncorifeusai vesznek részt, sikerült meglepetést ígér ezenfelül a TAC tagjaiból alakított teljes jazz-együttes, amelynek zenéje a katonazenekar teljes együttesének muzsikájával együtt felváltva nyújt alkalmat a modern táncokra. Az est élénk hangulatát nagyban fokozza a jelmezverseny, táneverseny, szépségverseny és sok egyéb rendezői ügyesség, látványosság és szórakozás. A bál rendezősége naponta, este hat óra után a Palace-kávéházban levő irodában áll rendelkezésre mindennemű felvilágosítással, ahol a meghívók ügye is elintéztést nyer. Az álarcsbál szombaton, a hó tizenhétedikén megy végbe a Tiszti Kaszinó összes helyiségeiben.

A Glória farsangi mulatsága. A Glória-dalegyesület, amely farsang utolsó napján, február 21-én rendezi meg a Novotny-teremben ideai nagy mulatságát, azt akarja, hogy a farsangtól való bucsu impozáns legyen. Erre való tekintettel a rendezőség mindent elkövet, hogy a Glória álarcsos és jelmezbálja a táncos kívül még különböző szórakozásokban is részesítse a közönséget. De a lányok körében is nagy a készülődés, hogy a mulatságon résztvegyenek. Nemcsak azért igyekeznek oda, mert a legszebb jelmez viselője egy crepp de chine ruhára válót kap, hanem azért is, mert tudják, hogy a Glória ifjúsága a legjobb táncos gárda. A meghívók kézbesítése már folyamatban van. Aki tévedésből nem kapott volna meghívót, azt minden Glória-daloslal megrekalmálhatja.

Sport

Tréningmérkőzés súlyos incidenssel. A tréningmérkőzések meghozták a tavaszi idény első meglepetését. A Banatul 4:0 arányban, 2:0 félidő után, vereséget szenvedett a szépen játszó Temte-től. A Banatul csatársora eredménytelen játékot produkált. A mérkőzést a második félidő harmincötödik percében félbe kellett szakítani, mert Halmos (Banatul) és Weber (Tmte) játékos között incidens támadt, amelynek során Halmos a földön fekvő Weberbe rugott. A TAC 5:3 gólarányban biztosan győzött az Unio ellen, míg a Kadimának 1:1 eldöntetlenel kellett beélnie a szépen fejlődő Tricolorral szemben. A Rapid 7:1-re verte a legfrissebb temesvári sportalakulatot, a Hajdukat. A Kinnisi Kissodán játszott és 10:0-ra győzte le a kissodaiakat.

A TAC birkozóinak sikere. A resincai munkás testező egyesület vasárnap tartotta meg birkozóversenyét, amelyen Temesvárról a TAC gárdája vett részt. A versenyen a TAC szépen szerepelt, a pontverseny győztese lett és értékes kivitelű tiszteletdíjat kapott.

Magyar csapat győzelme. Külföldön is megindultak a tavaszi mérkőzések. Budapest a Hungaria erősküzdeme után legyőzte régi riválisát, a Wiennát 4:3 arányban. Az első félidő 3:1 volt a magyarok javára, a második félidőben az osztrákok is megerősödnek és két góllal szépitik az eredményt. Szombathelyen a Sabaria 6:2 (2:1) arányban verte meg a bécsi Slovant. Bécsben szintén kezdetét vette a tavaszi idény és az első bajnoki mérkőzéseken a következő eredmények voltak: Admira-Rapid 3:1, Hakoah-Bac 1:1, Hertha-Wac 3:0, FAC-Austria 1:0, Wacker-Simmering 4:1.

Azonnal beköltözhető

két és egy szobás házak havi lefizetésre is. Kövesut gyalogjáró fasorral ellátott házhelyek 2-3 évi

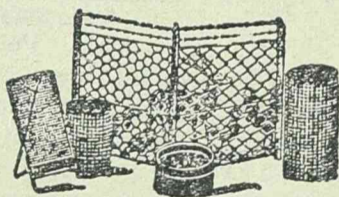
valamint téglaházaknak 5-6 évi lefizetésre való felépítése iránt értekezni lehet

KAROSTELEP intézőségénél, a strand végében. (393)

SODRONYKERITÉSEK

Horgonyzott kivitelben mtr-kint már 20 l-től feljebb

Legolcsóbb és legtartósabb kerítés

Nagy készlet Eladás kicsinyben és nagyban

(338)

BOZSÁK M. és FIA R.-T. Sodronyáru és vasutorgyár
TELEFON 388 TIMISOARA II, Alsóárok-u. 10. TELEFON 388

A TEMESVÁRI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR

Alapított 1845

Saját tőke: 38 millió lei
Takarékbetétek: 300 millió lei

Központ: Belváros, Str. Avram Iancu (Takarékpénztár-utca) 4. szám. Józsefvárosi fiók: Bul. Berthelot (Kossuth Lajos-utca) 25. Gyárvárosi fiók: Strada Dacilor (Fő-utca) 29. sz.

Folyósít

kölcsönöket

legelőnyösebb feltételek mellett és elfogad

betéteket

látra és felmondásra

Antiszemitizmus

annak okai és az út, mely megszűnéséhez vezet

Temesvár, febr. 14.

Az antiszemitizmus olyan kórtünet, mellyel újabb ismét foglalkozni kell, mert olyan mérges gyűlöleteket érlel, melyek sem az egyes államoknak, sem pedig a nagy társadalmi közönségnek nem válnak előnyére. Déznai Viktor dr. is beállott a kutatók sorába és egy előadás keretében ismertette az antiszemitizmus keletkezésének történetét és igyekezett rámutatni az okokra, melyek az antiszemitizmust életre keltették. Előadásában inkább ismeretetésére szorított a problémának, de megoldására nincs gyakorlati javaslat. Azonban így is mindenképpen érdekes volt különösen azok számára, akik az antiszemitizmus történeti fejlődését és irodalmát nem ismerik. Talán újabb előadásban lesz alkalma közelebb férfközni a témához és az oknyomozó rendszert követve rámutatni azokra a gyakorlati módokra is, melyek ennek a társadalmi betegségnek megszüntetésére vezetnek.

A zsidógyűlölet — mondotta — lélektani jelenség, melynek sok oka van. Az egyház elvileg nem üldözte a zsidóságot, igen sok pápa védelmezte is, de merev vallási elkülönítő álláspontjával erkölcsileg halálra ítélte.

A rendszeresített elkülönítés idegenséget, aztán ellenszenvet, végül gyűlöletet támasztott. A népeket évszázadokon át úgy nevelték, hogy a zsidóban alsóbbrendű, veszedelmes, másféle embereket lássanak, akikől azután ferdülészérien irtóztak. A francia forradalom meghozta az egyenjogúsítást, de azért sorsuk a tizenkilencedik században is még nagyon bizonytalan volt. Megteremtődést az antiszemitizmus rodom is és ezen a téren különösen a németek vezetnek. A hazafiatlanság vádjával illették őket, ami annál inkább elkeserítő volt, mert igaztalan volt. Az önértékes zsidók egy része úgy érezte, hogy erkölcsileg ki van dobva Európából és ebben a hangulatban született meg a cionizmus.

Az antiszemitizmus okai — folytatta Déznai — lelkiek, vallásiak, társadalmiak, gazdaságiak és nemzetiak.

A lelki okok között első helyen van az ember gyűlölködő természet. Megvan nemcsak a zsidók, hanem más népek, fajok ellen is.

A németek a háború alatt éppen úgy gyűlölték. A vallási okok a tudatlan népekben babonás hitet, mágikus félelmet oltottak be a titokzatos zsidók iránt. A társadalmi okok a kasztszelenben, az elkülönültségben, a szokások idegenségében bőséges gyűlöletforrásokat létesítettek, melyekhez újabb a destruktív jelszava is járult. Utóbbinak magyarázata részben a hatalom és etikum, az anyag és szellem örök harcában található. Ez a kultúra örök esatája a civilizációval. A gazdasági okok, melyek a tömegben a zsidó tőke és a zsidóság egyoldalú foglalkozásában különleges gazdagodási tehetség hamis látszatát keltették. Nemzeti szempontból a fajt ideológia kitermelése olyan antiszemita okosportot szolgáltatott, mely a háború utáni idők óta legerősebben működik. Ez most ugyanolyan fanatikus és kizárólagos motívum, mint a középkorban a vallás. Megteremtették a különböző faji elméleteket, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy a zsidókat lebecsüljék. Az antiszemita iratok ezekből táplálkoznak.

Mélyen elszomorító volna a helyzet ezek után a zsidóságra, — mondotta, végül — de talánunk vigasztaló momentumokat. Így először is, hogy a gyűlölködés az emberek közt általános, nem kizárólag zsidók ellen irányul. Idővel tán szelidülni fog.

A zsidógyűlöletet már kezdik szégyelni, mint egy alacsonyrendű gondolkodás eredményét. A tömeg intellektuális emelkedése lassan csökkenti mindazon okokat, melyek az antiszemitizmust táplálják.

Az elkülönülés megszűnése, az általános modern civilizálódás, a társadalmi, politikai és gazdasági konszolidáció haladása, a nagyobb egységek: államszövetségek, osztályok, kialakulása, mely után már nem a zsidó lesz minden bajnak az oka és a küzdőfelek

bünbakja. Az egyházi befolyás csökkenése és a nacionalizmus pusztulása végül a mai értelemben vett antiszemitizmus megszűnésére fog vezetni.

A zsidóság, ha saját nemes értékeit ápolja, nem pusztulhat el. Csak szerveket, reális hatalmat lehet elpusztítani, a zsidóság pedig nem az. A zsidóság lényege szellem, mely bárhol gyűlölje is a földet, — s ez egyetlen vigasza, — megtámadhatatlan, s elmulthatatlan. A zsidóság szellemének lényege igazságosság és szeretet, s e jelben előbb-utóbb el fogja foglalni az őt megillető helyet a népek között.

Betörőkirály

került a rendőrség kezére, aki tízenkét újabb temesvári betörést ismert be

Temesvár, február 14.

Kovács János neve már a háború előtt is ismeretes volt a temesvári rendőrség előtt. Már mint egészen fiatal fiú számos betörést követett el. Többször kézrekerült, néhányszor megszökött, de végeredményben mégis elítélték. Büntetését leülte és újra kezdte a betöréseket. Még nagyobb mértékben üzte azonban ezt a mesterséget a háború alatt.

Alig volt a városban nagyobb számú betörés, amelyben Kovács Jánosnak nem lett volna része. Közben besorozták katonának, de nem akadályozta meg abban, hogy betöréseit tovább folytassa.

A katonaságtól is többször megszökött, amiért hadbíróhoz elé került. A háború után azonban a rendőrség hiába kereste Kovács Jánost, aki pedig már akkor mint temesvári betörőkirály volt ismeretes. Nem javult ugyan meg Kovács, hanem volt még egy kis leül-

ni való büntetése, majd amikor kiszabadult a fogházból, áttette működését Jugoszláviába és Magyarországra.

Az utóbbi időben azonban a rendőrség több betörésben nyomozott, amelynek végrehajtási módja teljesen Kovács János modorára volt.

Ebből arra következtettek, hogy Kovács János ismét Temesvárot van. A nagy elővigyázatossággal folytatott nyomozás ezt igazolta is és a rendőrség erélyes munkájának betetőzése volt az, hogy Kovács Jánost egyes bujkálása dacára mégis sikerült elfogni. Jelenleg a rendőrségi fogda lakója. P l a n k Frigyes detektívönök hosszú órákon keresztül hallgatta ki. Kovács János a kihallgatás során tízenkét betörést ismert be, megnevezte a betörés helyét és elmondta, hogy mi mindent vitt el. Bűnlajstromának részletes megállapítása folyamatban van.

Bizalmas jelentés

amely egy vasuti tisztviselő ellen szólt és rágalalmazási per lett belőle

Temesvár, február 14.

Neicu Vasul vasuti felügyelő két év előtt felettes hatóságának jelentést tett arról, hogy Rudnean János államvasuti tisztviselő nem jár a hivatalába, részeges és beestelen. A feljelentés Rudnean kezébe került és tekintettel arra, hogy neki Neicu nem volt közvetlen főnöke s így jogában sem állott róla jelentést tenni, a felügyelő ellen hatóság előtti rágalmazás címén büntető feljelentést adott be. Tegnapi folyt le a temesvári járásbíró előtt a tárgyalás, amely meg lehetőséget nyújtott az igazságosság ment végbe. Neicu ugyanis tiltakozott az ellen, hogy az ilyen bizalmas természetű jelentésből rágalalmazást lehessen kovácsolni. Majd kérdőre vonta Rudneant, hogy került a jelentés birtokába, Rudnean ekkor kijelentette, hogy a jelentést nyilatkozattétel végett közvetlen főnöke, V a t a s a n u ezre-

des adta át neki, aki a vasut mozgósítási osztályában teljesített szolgálatot. Amikor ő a feljelentést megkapta, első dolga volt arról közjegyzői másolatot készíteni. Belu Jenő dr. ügyvéd, Rudnean képviselője a tárgyalás során a feljelentésnek még az eredetiről készült fényképét is becsatolta, amelyen tisztán olvashatók a géppel írott rágalmozó kijelentések. Belu és Jorgulescu Spiridon ügyvédek között jogi vita keletkezett, vajjon a bizalmasnak mondott jelentés képezheti-e rágalalmazási eljárás tárgyát. Neicu kérte még M a l a i u Titusz dr. közjegyző tanuként való kihallgatását, ezt azonban a bíróság elutasította. Helyt adott F i a l a Kálmán dr. járásbíró Jorgulescu ügyvéd ama kérelmének, hogy kihallgatják Vatasanu ezredesét, Rudnean volt közvetlen felettesét. Ennek eszközésére bíró a tárgyalást március hó tizenhatodikára elhalasztotta.

GRAND HOTEL

BUKAREST, Calea Victoriei 11.

teljesen átalakítva, új berendezéssel és butorokkal

újra megnyílt

250 szoba, fürdőszoba, állandó meleg és hideg víz, központi fűtés, telefon a szobákban, hall, olvasó- és íróterem, bar, fodrász, páncélszekrény stb.

Szobák 200 leitől kezdve

A bíró betegsége

miatt péntekre halasztották el a diákper tárgyalását

Kolozsvár, február 14.

A szombaton kezdődött diákper folytatására a közönség tegnap ismét zsufolásig megtöltötte a tárgyalótermet. Pontosan kilenc órákor vonult be Georgescu ezredessel az élén a hadbíró, majd néhány perc múlva bevezették a vádlottakat is. Már fél tíz óra is elmúlt, a bíróság azonban a főtárgyalást még mindig nem nyitotta meg. Az elnöknek ekkor levelet kézbesítettek, amely azt jelentette be, hogy a hadbíró egyik tagja a lakásán beteg fekszik és ezért a tárgyaláson nem vehet részt. A hadbíró erre visszavonult és rövid tanácskozás után Georgescu ezredes kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint a tárgyalást pénteken reggel kilenc órára halasztotta el. A hadbíró törvény értelmében ugyanis egy ügynek a tárgyalására kijelölt tanácsba nem lehet új bírót kinevezni. Az újabb elhalasztás a diákper vádlottai körében nagy elkeseredést keltett és az összes vádlottak kérték védőiket, hogy a pénteki tolytatélagos tárgyaláson gondoskodjanak valamennyi beidézett tanu pontos megjelenéséről.

A legfiatalabb rablóbanda ki akart fosztani egy öreg asszonyt

Pozsony, február 14.

A háború utáni erkölcsök végtelenül szomorú elfajulását mutatja ijesztő színekben az a bűncselekmény, amely a Pozsony szomszédságában levő Kis-köves faluban játszódott le. A közönségben híre ment, hogy D a n n y Anna öreg asszony, akinek rokonai Amerikában élnek, pénzeslevelet kapott az újvilágban tartózkodó családjától. A szomszédoknak különben ő maga is rendelkezve újságolta, hogy a pénzeslevelben dollárokat kapott és huszonhat ezer cseh koronáért beváltotta rokonai ajándékát. Vasárnap délelőtt az öreg asszony szomszédei segélykiáltásokat hallottak a magánosan élő Danny Anna lakása felől és rosszat sejtve betörték az ajtót. Ugyanebben a pillanatban az udvarból három fiatal gyermeket láttak a kapun kiszaladni. Danny Anna szobája padlóján nagy vértócsában ajultan feküdt és a fején több seb tátongott. Nagynehezen sikerült eszméltre téríteni, amikor is elmondotta, hogy vasárnap korán reggel három falubeli gyerek, akik közül a legidősebb alig tízenkét éves lehetett, behatolt a lakásba, a fiatal gonosztevők megtámadták őt és a pénzt követelték. Ki akarta zavarni a gyerekeket a szobából, de ezek nem tángítottak, sőt megsebesítették, tehetetlen öreg testét a földre teperték és pénzével elmenekültek. A esendőrkök rövid kutatás után a negyedik faluban megtalálták a mai társadalom legfiatalabb rablóbandáját.

gyetlen kísérlet
MÉGGYÖZHETI ÖNT
ARRÓL HOGY A
"TUNGSRAM"
IZZÓLÁMPA
EGYESÍTI MAGÁBAN
EGY-TÖKÉLETES
MODERN FÉNYFORRÁS
ÖSSZES ELŐNYEIT!

Hírek

Agólyamadár

Az egyke leküzdése ellen hadakoznak, propagálnak, anketéznek és írnak évtizedek óta, de a kérdés megoldásához egyetlen lépéssel sem jutottak közelebb. A probléma lényegét ugyanis olyan gazdasági hatóerők alkotják, amelyek teljesen függetlenek minden demográfiai és egészségügyi tényezőtől. Amíg a gazdasági krízis nem tűnik el teljesen (amire pedig egyelőre még halvány kilátás sincs), amíg a kereseti viszonyok jelentősen nem javulnak, addig nem fog szaporodni a reménytelenül örökös nyomorra kárkoztatott kisember családja sem. Több helyen az egyke ellen azt javasolják, hogy az állam nyújtson kedvezményeket a többgyermekes szülőknek és adóztassa meg a nőtlen férfiakat. Franciaország, amelyet már a háború előtt az elnéptelenedés réme fenyegetett, pénzjutalomban részesíti és adóleengedésekkel támogatja a többgyermekes családokat. Olaszországból pedig az a hír érkezik, hogy Mussolini sajátkezűleg írott levélben gratulál minden anyának, akinek ikrei születtek és a levélhez pénzt is mellékel. Meg kell jegyeznünk, hogy Olaszországban a népesedési statisztika felfelé tendáló irányzatot mutat és évente félmillióval több ember születik, mint amennyi meghal. Olaszország már nem is tudja eltartani polgárait, ezért emelkedik a tengerentúli kivándorlás mértéke és ezért egyik sarkalatos programponja a fasiszta külpolitikának Északafrika meghódítása és gyarmatosítása, hogy oda telepíthesse le az anyaországból kiszorult olaszokat. Nálunk is prédikációk, plakátok és keneteshangu felszólítások helyett valami ilyesfajta gyakorlati eszközzel kellene törekedni a szaporodás emelkedésére, mert ma szegény ember csak töprenghet a dilemmán, vajjon érdemes-e koldusokat hozni a világra?

— A prefektus Bukarestben. Coste Gyula dr. megyei prefektus hivatalos ügyekben Bukarestbe utazott, ahol több napon keresztül fog tartózkodni.

— Jugoszláv politikus halála. Belgrádból jelentik: Joaovics Lyuba szerb politikus és történettudós hatvanhárom esztendőskorában meghalt. Már a háború előtt is több ízben volt miniszter, a háború után ismét kultuszminiszter lett. Sokat fáradozott azon, hogy a horvát parasztpárt és a régi szerbiai pártok között közeledést hozzon létre és nem az ő munkáján mulott, hogy ez nem sikerült teljesen.

— A szerelmes rikkanes. Kapatny István tizenhárom éves temesvári rikkanes négy hét előtt eltűnt Temesvárról és azóta semmi hír nem érkezett felőle. A kis újságáros most Bukarestből levelet írt egyik barátjának, akivel közli, hogy beleszeretett egy táncosnőbe, akit csak messziről látott és mikor megtudta, hogy a táncosnő Bukarestbe szerződött, gyalog indult oda utána, Bukarestben munkát kapott és a táncosnőt is naponta látja. Nemso-kára azonban a táncosnő külföldre szerződik és akkor a kis rikkanes viszont érte Temesvárra.

— Új amerikai elnökjelölt. Newyorkból jelentik: Hoover kereskedelmi államtitkár szintén jelöltje lesz az amerikai elnöki méltóságnak. Az államtitkárt a republikánusok hivatalosan jelölték.

— A sirásó tragikus halála. Fibisról jelentik: Boiel Miklós földmives, aki egyuttal sirásó is volt, kiment a temetőbe, hogy ott egy új sirt álljon. Munkája közben belebukott a félig kész sírba és mire órák múlva rátaláltak, már halott volt. Szívszélhűdés ölte meg.

Harc a gyermekért

Az anya vagy a konzulátus rendelkezik Romániában született német kiskorú állampolgár fölött?

Temesvár, febr. 14.

Megírtuk, hogy a temesvári német konzulátus feljelentést tett özvegy Androvics Iréné temesvári lakos ellen, aki egy időközben Temesvárról eltávozott német állampolgár-nő gyermekét neveli és a gyermeket nem volt hajlandó a konzulátusnak kiadni. Androvicsné védelmét a temesvári ügyvédi kamara mellett működő ingyenes jogvédő iroda helyettes igazgatója, Michailovitz István dr. ügyvéd vállalta. A tárgyalást tegnap tartották meg Agrar újárásbíró előtt. A német konzulátust Probst János ügyvéd képviselte, aki bejelentette, hogy a feljelentést Androvicsné ellen visszavonja, mert más úton kívánja a német állampolgárságu kiskorú fölötti jogait érvé-

nyesíteni. Időközben ugyanis a temesvári árvaszék új gyámot nevezett ki és az új gyám beleegyezésével a gyermeket Zsombolyán akarja elhelyezni. Ez ellen Michailovitz dr. a temesvári ítélőtáblához felebbez, mert az a nézet alakult ki, hogy az anya beleegyezése nélkül az árvaszék nem hivatott új gyámot kinevezni, amikor a régi semmiféle okot nem szolgáltatott arra, hogy ettől a tiszttől megfosszák. A gyermek egyelőre özvegy Androvics-nénál marad, akit az anya bizott meg a gyermek nevelésével. Az érdekes ügyben a temesvári ítélőtábla dönt, vajjon egy kiskorú német állampolgár fölött, amennyiben az anya nem tartózkodik az országban, hivatott-e a német konzulátus az ellenőrzési és nevelési jogot gyakorolni.

Törlik a naplóból

Maniu rendreutasítását, ha kijelenti, az inkriminált szavakat nem használta

Bukarest, február 14.

A kamara tegnap ülést tartott, amely már békésebb lefolyású volt. Manolescu-Strunga elnökolt az ülésen. Junian képviselő tiltakozott az ellen, hogy Maniu Gyulát az előző ülésen rendreutasították. Megállapítja, hogy a kormánypart elvesztette önmérsékletét és kijött sodrából. Manolescu elnök utalt arra, hogy Maniut a házszabályok 40. és 47. szakaszai alapján utasította rendre meg nem felelő szavak használatáért.

Amennyiben azonban Maniu kijelenti, hogy az inkriminált szavakat nem használta, egy rendreutasítást a naplóból törölni fogják. Junian szerint a gyorsírói jegyzetek nem tartalmazzák az elnök által kifogásolt kijelentéseket.

Manolescu elnök: A botrány miatt a gyorsírók nem hallották, de én jól hallottam.

Joaniteanu D. R. interpellációt intéz a belügyminiszterhez Vlascamegye prefektusának visszaélései ügyében. Duce a belügyminiszter kijelentette, hogy az ügyet megvizsgálja és esütörtökön válaszol Mirtó kérdésére is, amikor majd kitűnik, hogy hoi van az igazság. Joaniteanu P. tiltakozik a buzaui választói listák hiányos összeállítására, majd vizsgálatot sürget a kolozsvári CFR-nél előfordult szabálytalanságok ügyében.

— Az Erzsébetvárosi Polgári Kör jubileuma. Az Erzsébetvárosi Polgári Kör most töltötte be fennállásának huszonötödik évfordulóját. Ebből az alkalomból jubileumi közgyűlést tartottak, amelyen Baschant József elnök rámutatott arra a nagy kulturális tevékenységre, amelyet az Erzsébetvárosi Polgári Kör az elmúlt huszonöt év alatt kifejtett. Elismerő szavakkal emlékezett meg Trandafir Nesztorról, aki a kör keletkezésének első idejében tíz éven keresztül volt az elnöke. Lindner Nándor elmondta a Polgári Kör huszonöt éves történetét, majd utána Wollschütz József alelnök ismertette a kör kebelében működő dalárda és zenekar működését. Ennek karnagya, Wittmann Ferenc eredményesen folytatja azt a munkát, melyet Rolkó Rezső

Dimitriu közlekedésügyi miniszter válaszolja, hogy a vizsgálat folyamatban van és annak eredményéről a kamarát informálni fogja.

Ezután Madgearu, Joaniteanu P. és Dobrescu kérték a kamara üléseiről való kizárásuknak esütörtökre való elhalasztását, mert akkor interpellációt szándékoznak beterjeszteni. A kamara a kérelemhez hozzájárult.

Bocu Szevér szólalt fel ezután és a fegyelmi bizottságnak kitiltó indítványára vonatkozólag megjegyzi, hogy nem védekezik a kamara előtt, hanem csupán az ország tudomására akarja hozni, hogy mennyire érthető az a felháborodás, amely őt és társait elfogta. A gyulafehérvári népgyűlés tanúbizonyságot tesz majd a közsabadságok mellett.

Dobrescu Aurél kifejté, hogy az előző ülésen a botrányos vihart a munkaügyi miniszter idézte elő. Megállapítja, hogy őt úgy az előző, mint a jelenlegi parlamentben üldözik, de nem fél senkitől, mert a nemzet küldte a parlamentbe.

A kamara fegyelmi bizottságának tegnapi ülése híre szerint elhatározta Vaida-Voevod Sándornak harminc napra és Rautunak husz napra való kizárását a kamara üléseiről. Ezt a javaslatot ma terjesztik a kamara elé.

és Gimpel János karnagyok megkezdtek. Pitsch József választmányi tag méltatta Weisz Alajost, akinek érdeme, hogy a háború után új életre keltette a Polgári Kört, Wittenberger József buzdította a tagokat, hogy a jövőben is dolgozzanak a kultúra érdekében. A közgyűlés elfogadta a különböző jelentéseket, végül pedig az egész tisztikart újra választotta.

— Kegyetlenül meggyilkolt jezsuita atya. Párisból jelentik: Perens spanyol jezsuita atyát, aki a külföldi missziók titkára volt, irodájában szétromosolt koponyával holtan találták. A rendőrség az embertelen kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság tettesteinak a nyomában van.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Taxiautók (új kocsik) alkalmakra és nagyobb turákra is
jól előre megrendelhetők
490 telefonszám alatt.
IV, Strada I. Vacarescu 34.
Kérem előjegyezni!

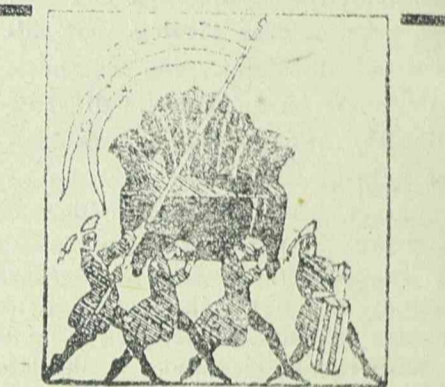
Eladó

közel a Petőfi-csárdához
2 hold föld (1 hold termő föld, csernival) 3 szobás lakás, istálló, disznóól és melléképületekkel.

Érdeklődni:
Józsefváros, Begabalsor 20,
magas földszint, ajtó 3. (382)

Báli ruhákra való virágdiszket saját ruhamaradékokból divatlap és izlés szerint gyorsan és jutányos áron készítenk.

„HELIOS”
művirágyárban
1, Jenőherceg-utca 12.

REICHARD GYULA
műbutor-kárpitos
Timisoara III, Rezső-utca 13
TELEFON: 22-13
Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. (124)

„Raleigh”

az aranyérmes angol motorkerékpár 1928-as modelljével megérkeztek, felülmul minden más gyártmányt

Vezérképű selő:

Katzky

Timisoara, Strada Mercy 10
Kedvező fizetési feltételek.
368 Eredeti gyári árak.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-derit, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Aki olcsón és jól akar szép butort vásárolni, csakis **SIEBOLD** butorgyárába menjen. Timisoara II, Távirdu-19. Tel.: 6-99

Apró hirdetések

Egy szó ára három lei. vas-tag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei.

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

A hirdetési díj mindenegyes esetben előre fizetendő.

Házasság

Fiatal, 35 éves kereskedő csinos, művelt, nyelveket beszélő feleséget keres némi hozománnyal. Leveleket „Boldogságot keresek” jelígre a kiadóba kérek.

Alkalmazás

Női kalapszalonn elegáns megjelenésű urileányokat keres elárúsítónak. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Női szalon” jelígre.

18 éves leányom mellé keresek egy komoly nőt, ki németül, franciául, esetleg angolul tud. Zongorázni tudók előnyben. Cimeket a kiadóba kérek „Nevelőnő” jelígre.

Allást keres

Házvezetőnőnek ajánlkozik 38 éves özvegy urinő, ki gazdálkodóshoz is ért. Cim: Temesvár, IV, Bem-utca 24. Juhász. (370)

Lakás

Erzsébetvárosban, kellemes helyen, villamos közvetlen közelében egy csinosan butorozott, tiszta, csendes szoba kiadó. Cim a kiadóban.

Csinosan butorozott tiszta szoba uri családnál azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (400)

Egyszerű kis butorozott szoba elátással kiadó. Hunyadi-ut 19, Elite mellett. (356)

Nyári hónapokra a Vadaszerdei úton vagy az Erzsébetvárosban, esetleg Kisodan 2 szobás, konyha lakást berbe keresek. Cimeket a kiadóba kérek „Nyaralás” jelígre. (356/a)

Egy szobás-konyhas lakást március elsejére berbe keresek. Cimeket a kiadóba kérek „Március 1” jelígre.

Motorkerékpár

javítások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Kifogástalan állapotban levő használt férfiruhák eladók. Cim a kiadóban.

Selyem behuzású szalon garnitúra, nagy tűkörrel, jutányosan eladó. Cimeket „Szalon” jelígre a kiadóba kérek.

Megvételre keresek finom kivitelű fehér garde-de-robe szekrényt. Cimeket ármegejelöléssel a kiadóba kérek „Székény” jelígre.

Eladó két cséplőgarnitúra, Fordmotorokkal, több évi cséplői szerződéssel. Érdeklődni Kisbecskerek, Lazarovits Miklósnál. (398)

Olecsó talpbőrök, felsőbőrök kaphatók. Hammer, bőrgyári lerakat, Timișoara, Bonnáz u. 20. (154)

Hercegnő és cigány szerelme

7

— És mennyi hozományt szándékol nekem adni papa?

— Egyelőre ötszáz millió dollár tüpénzt kapsz tőlem, ha férjhez mégy. Ezenkívül ne feledd el, hogy te vagy az általános örökösöm. Te vagy az egyetlen gyermekem és halálom után minden vagyonom a tiéd lesz. Gondold meg, hogy Chimay herceg is igen vagyonos ember, akinek nemcsak rengeteg készpénze van, hanem Franciaországban és Belgiumban kiterjedt birtokai is vannak. Ha tehát férjhez mégy hozzá, a világ egyik leggazdagabb asszonya leszel.

— Ezt belátom, papa, és ebben a tekintetben a számadásod kitűnően pontos. Azonban még mindig nyílt kérdés, hogy jelen van-e a többi feltétel is, ami szükséges ahhoz, hogy egy házasság valóban boldog is legyen. Vajjon fog-e a herceg engem úgy szeretni, amint egy férjnek szeretnie kell a feleségét?

— Leányom, annyit mondhatok, hogy a herceg örülni szerelmes beléd és alig tudja a pillanatot kivárni, amikor majd hazavezethet téged a palotájába. Meg kellett neki ígérnem, hogy amennyiben te a dologba beleegyezel, már hat hét múlva megtartjuk a lakodalmat.

— Az nekem megfelel, — mondta Klára — hogy a férfi, akié leszek, örülni szerelmes legyen belém. Most azonban még csak arra kell felelni, vajjon én szeretem-e őt? Hát, az igazat megvallva, részemről szerelemtől nem lehet szó. Azonban arról biztosíthatlak, papa, hogy a herceggel szemben mindig hűséges, gyermeki szeretettel fogok viselkedni és hogy úgy fogom tisztelni, mint második apámat.

— Ohó, gyermekem, — nevetett Ward Tilburn — ezzel a herceg aligha lesz megelégedve. Ha feleséggül vesz téged, akkor joga van tőled azt követelni, hogy a feleség szerelmével ajándékozzad meg őt.

— De hát képes leszek-e erre papa?

— Képesnek kell rá lenned, gyermekem.

— Nos, mindenesetre meg akarom kísérelni, papa.

— Biztos vagyok benne, hogy ez neked sikerülni is fog. Ha elhatározod magadat rá, hogy felesége légy a hercegnek, úgy a többi majd magától jön. A herceg kedves, szeretetreméltó ember, aki szivedet hamarosan meg fogja hódítani.

— Igazad van, papa. Én a herceget nagyon szeretem. Inkább leszek az ő felesége, mint bárkié ama fiesurak közül, akik itt lebzselnek a newyorki szalónokban, körülrepdesik a gazdag leányokat, nekem is udvarolnak és esküdjöznek, hogy boldogok lennének, ha igent mondanék. Hiszen kérőkben nincsen hiány. Kaphatok férjet, akár minden ujjamra kettőt. Azonban nekem ezek közül egy sem tetszik. De ha már mindenáron férjhez kell menni, akkor inkább Chimay herceg le-

gyen a férjem, mint valamely másik. Őt sem szeretem jobban, mint a többieket, azonban őt becsülöm és tisztellem és ez mindenképpen előny az ő számára. Hangsúlyozom, papa, hogy nem nagyon óhajtok még férjhez menni és téged elhagyni, azonban, ha ha te úgy kívánod, hogy válasszak magamnak férjet, akkor inkább Chimay hercegnek nyújtom a kezemet. A szívem és a vágyam nem unszol, hogy felesége legyek a hercegnek, de megmondhatod neki, hogy ha majd eljön és megkéri a kezemet, nem fogok neki kosarat adni.

Ward Tilburn felállott és leánya homlokára esőket nyomott.

— Látom, hogy okos és engedelmes gyermekem vagy, — mondotta — és biztosíthatlak róla, hogy sohasem fogod megbánni, hogy nekem szót fogadtál. A Chimay herceggel való házasság meghozza számodra mindazt, amit egy leány a házasságtól várhat. Azonkívül külön dicsőség, hogy a jól hangzó Ward név közeli kapcsolatba került a Chimay hercegi névvel. Lám, valamikor arról ábrándoztam, hogy belőled hercegnő váljék és most ez a szép álom beteljesedik.

Ward újra visszaült öblös karoszekébe, új szivarra gyújtott és annak kéklő füstkarikái közül a legnagyobb meglepéssel nézett a világba.

Minden gyorsabban és könnyebben ment, semhogy álmodni merte volna Klára, aki eddig valamennyi házassági tervét merészen keresztjezte, most meglepően gyorsan beleegyezett. Pedig hát azzal maga Ward Tilburn is tisztában van, hogy ez a viruló gyönyörű leány nem szerelemből lesz az öregedő Chimay herceg felesége.

Ward meglepéssel leányának ama kijelentésével, hogy Klára jobban tiszteli a herceget, mint a többi férfiakat.

Biztos volt benne, hogy a finom és előkelő modoru ur, aminő a herceg volt, előbb-utóbb megszerzi magának felesége szerelmét, aki különben is már nagyrabecsüléssel viseltetik vele szemben.

Az öreg Ward nem tudta, hogy mi esoda körülmények játszottak közre, hogy Klára olyan hamar beleegyezett a herceggel való házasságba.

Klára éppen azon a reggelen igen kétségbeesett állapotban volt.

Hiszen éppen az imént olvasta el barátjának, Nellynek, levelét és így meggyőződött róla, hogy a szép cigányprimással való találkozása nem volt álom, hanem valóság.

Mikor szemben ült apjával, többször is elismételgette magában, amit Nelly írt, hogy illetlen és hozzája méltatlan dolog lenne kikezdeni egy cigányprimással. De viszont ugyancsak tisztában volt azzal is, hogy minden társadalmi illem dacára mégis csak szereti ezt a cigányprimást és sohasem fogja elfelejteni.

(Folyt. köv.)

Kis és régi ház az Aradi-úton a Bevá stól 12 percnire 1 cat. hold földde sürgösen eladó. Ugyanott egy fajkecske eladó. Bővebbet Varga Istvánnál ugyanott. (394)

Különféle

Jóforgalmu, biztos jövedelmű üzlet rövid időre magas kamattal 100—200 ezer lei kölcsönt keres. — A kölcsönző esetleg az üzletben szintén

nyerhet elfoglaltságot. Cimeket a kiadóba kérek „Biztos pénz” jelígre. (389)

Külföldi női szabász tiszta bevezetett női szalonba vagy mint szabász, fix fizetéssel állást vállal. Ajánlatokat „Szabász” jelígre a kiadóba kérek. (397)

Gépszijakat a helyszínen is szakszerűen javít Elki szij- és ostor-készítő (a Sörgyárral szemben). (186)

Convocare.

„Banca de Credit Timișoreană S. p. A.” din Timisoara convoaca actionarii la a

XXI Adunare Generală Ordinară care se va tine in ziua de 25 Februarie 1928 la ora 10 a. m. in localurile institutului. Ordinea de zi: 1. Raportul directiunei si cemisei de supraveghiere, prezentarea bilantului si impartirea profitului net. 2. Aducerea hotararii referitoare la dispensarea directiunei si a comisei de supraveghiere. 3. Complectarea membrilor in directiune. 4. Alegerea comisei de supraveghiere. 5. Designarea autentificatorilor procesului verbal. 6. Ridicarea capitalului societar dela 3,000.000 Lei la 6,000.000 Lei. 7. Eventuale propuneri. Vor avea dreptul de a lua parte actionarii cari pana la 21 Februarie 1928 vor fi depus la Cassiera institutului actiunile lor conform art. 14 din statute. Timisoara, la 13 Februarie 1928. Directiunea.

Propunere asupra repartizarii profitului net. Profit net 105.685.19, Dotatiunea fondului de rezerva 60.000.—, Dotatiunea fond. spec. de rezerve konf. art. 32 35.000.—, Tantiema consiliului de supraveghiere 5.000.—, 100.000.—. Report pe anul viitor 5.686.19. Contul Bilant la 31 Decembrie 1926. Activa: Cassa in numarar 492.076'06, Efecte proprii 193.407'50, Cambii 2.685.946'54, Imobile 534.964'99 Imprumuturi ipotecare 134.771'63, Debitorii 8.617.188'37, 12.658.355'09 Lei-Pasiva: Capital social 3,000.000, Fond de rezerva 400.000'— Fond special de rezerva conf. § 32 50.000'— 450.000'—, Depuneri 3,048,962'30, Reescont 2,512,016'54, Creditori 3.487.459'06, Cont transitorii 19.675'—, Beneficiu 34.556'—, Sold din 1925 2.170'34, Beneficiu net pro 1926 103.515'85, 105.686'19, 12,658'355'09.

Directiunea.

ERDÉLYI LEXICON

Osvát Kálmán szerkesztésében legközelebb

megjelenik

Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand 8.

283

Azonnal

ér el eredményt, ha a Deli Hírlap apróhirdetési között hirdetsz

Déli Hírlap

1928 FEBRUAR 15

LEGUJABB

IV. ÉVF. 36. SZAM

Álarcos bányási rablók

hetek óta fosztogatták a tanyákat, míg hangos mulatozásuk végre elárulta őket és a csendőrség rajtuk ütött

Monostor, február 13.

Egy hónap óta Monostor, Majláthfalva, Pécska és a szomszédos községek tanyáit rettegésben tartotta egy rablóbanda. A banda négy tagból állott és rendszeresen álarcosan tört be a tanyákba, fenyegetésekkel és veréssel pénzt zsaroltak a tanya lakosaitól, aztán összekötözve ott hagyták őket. Péntekről szombatra virradó éjszaka Monostor község határában működtek, a volt izdenci pusztán. Egy éjjel egymásután három tanyára törtek be. Először Kovács Márton birtokost látogatták meg. Kovács egész családjával mélyen aludt már, amikor arra ébredt, hogy fessegetik a tanya ajtaját. Egy hang beküldött:

— Azonnal nyissa ki az ajtót. A csendőrség van itt. Üldözzük a rablókat, akik valószínűleg itt bujkálnak valahol.

Kovács Márton gyanútlanul kinyitotta az ajtót és négy férfival találta magát szemben. Mindegyiknek az arcán kendőből készült álarc volt.

Kovácsot a rablók ezután betuszkolták a tanya belsejébe és maguk is utánamenektek. Két rabló fegyvert fogott a tanya lakosságára, a másik kettő pedig végig kutatott mindent. Miután nem találtak pénzt, rászóltak Kovácsra, hogy adja elő a pénzt, különben baj lesz. Kovács erre megmutatta nekik, hogy az egyik szekrényben, melyet már kikutattak, ott van egy könyvben ezernyolcszáz lei. Ezt magukhoz vették, majd megkötözték Kovács Mártont és hozzátartozóit is. Azután megfenyegették őket, hogy abban az esetben, ha feljelentést tesznek ellenük, valamennyit megölik. Ezzel eltávoztak.

Felóra járásnyira Kovács tanyájától van Hegyes György tanyája. Hegyes egyedül volt a tanyán és aludt, amikor a rablók rátörtek. A rablók mindent végig kutattak a tanyán, végül még Hegyes György ruháját is megnézték és az egyik zseben százhatvan leit találtak.

Ezt magukhoz vették, de dühükben bántalmazták a gazdát, majd kezét-lábát odakötötték az ágyhoz és eltávoztak.

A rablók sietve állottak odább. Egyikük még nógatta is őket:

— Hamar, hamar, tudjátok, hogy még dolgunk van az éjszaka.

Teljesen hasonló körülmények között hatoltak be még akkor éjjel Nagy Ferenc gazdának Monostor és Majláthfalva községek között fekvő tanyájára. Azonnal pénzt követeltek tőle és megfenyegették, hogy ha nem adja szép szerével, akkor úgy járhat, mint két hét előtt egy szentpéteri tanya, akit alaposan megszurkáltak. Nagy Ferenc erre előszedte a nála levő kétezerszáz leit és odaadta a rablóknak. Erre a gazdát odakötötték egy szekéhez és eltávoztak. A három tanyagazda csak órákon át tartó próbálgatás után tudott kötelekei közül szabadulni. Azonnal a csendőrségre siettek és jelentést tettek az esetről. Vasárnap reggel aztán a négy rabló kézrekerült.

Majláthfalván ugyanis vasárnap reggel Herczeg Illés koresmájába három ember tért be. Bort és ételt rendelték.

Egyre több italt fogyasztottak és végül olyan jó kedvük támadt, hogy énekelni kezdtek.

Akkor történt, hogy az utcán arrafelé haladt Nagy Ferenc kirabolt gazda és az ablakon keresztül benézett az ivóba. Feltűnt neki, hogy a mulatozók alakra nézve olyanok, mint az éjszakai rablók voltak, akiknek az álarc miatt nem láthatta az arcát. Azonnal a csendőr-

ségre sietett és jelentést tett az idegen emberek mulatozásáról. A csendőrség körülfogta a koresmát, majd hirtelen behatolt oda és a menekülni akaró három mulatozót lefogta. A községhez vittek őket, ahol hamarosan kiderült, hogy a keresett banda tagjai. Elmondták, hogy azért jöttek Majláthfalvára, mert ott találkozójuk volt negyedik társukkal, Sziogyártó Andrással, aki a községben lakik.

Csakhamar elhozták a csendőrök Sziogyártót, aki nem is tagadott. Társai Kun Mátyás, akinek magának is van kis tanyája Monostor határában, továbbá egy Horti Ferenc nevű szentpéteri egyén, a negyedik Crisan György szökött katonára.

Ezt a katonát másfél hónap előtt rendelték ki szolgálatra a Monostori csendőrséghez, ahonnan azonban hamarosan megszökött. A csendőrség a négy megvasalt rablóval végigjárta tegnap az egész környéket, hogy valamennyi rablásukat sorra kiderítse. Azonkívül elfogtak két kiskorut, akik a rablóbandával összeköttetésben állottak. Ma valamennyit behozták az ügyészségre.

Kellemetlen meglepetés

Temesvár városának, hogy a közigazgatási tanács törvénytelennek mondotta a mozimonopoliumot

Temesvár, február 14.

Több ízben megemlékeztünk róla, hogy Mioe Simon temesvári lakos a kormánytól engedélyt kért, hogy a Józsefvárosban magánmozit létesíthessen. A városi tanács ezzel szemben azon az állásponton volt, hogy az új mozitörvény, amely megszünteti a városok mozimonopoliumát, nem vonatkozik Temesvár városára, mert az a városnak régi szerzett joga és így a város területén magánvállalkozó nem létesíthet mozgóképszínházat. A városi tanács ilyen értelemben szerkesztett felirattal óvást emelt Bukarestben a Mioe által kért koncesszió ellen, sőt ismételtén járt ebben az ügyben a fővárosban Georgevici Lucian dr. főpolgármester is és csak nemrég sikerült neki a kultuszminiszterium által elismertetni a városnak a mo-

zimonopolium további megtartására vonatkozó jogát.

Mioe Simon azonban ebbe nem nyugodott bele és kérelmével a belügyminiszteriumhoz fordult. A belügyminiszterium jogügyi bizottságában a vélemények eltérőek voltak és úgy határoztak, hogy a kérdést a legfelsőbb közigazgatási bizottság elé terjesztik. A közigazgatási bizottság kijelentette, hogy úgy az alkotmány, mint pedig az új mozitörvény értelmében mindennemű mozimonopolium törvénytelen és Temesvár városa nem hivatkozhatik arra, hogy még a magyar uralom alatt kapta meg a monopoliumot. A határozatot közölték a belügyminiszterium jogi bizottságával, amelytől az a kultuszminiszteriumba került. A kultuszminiszterium a döntés alapján február 11-én 7840. szám alatt

kiállította Mioe Simon részére az engedélyt, melynek alapján Temesvár-Józsefvárosban a Bega-jobbra és a Csillag-utca sarkán a Városléti-féle vendéglő átalakításával magánmozit létesíthet a már bemutatott és jóváhagyott tervek alapján.

Az engedély kiállításáról értesítették külön Temesvár városát és a többi illetékes hatóságot is.

Mioe Simon az új mozi építési munkálatait még ezen a héten megkezdi. Tekintettel arra, hogy az átalakítási munkálatokat fokozott mértékben fogják végezni, remélni lehet, hogy a józsefvárosi új mozi már legkésőbb hat hét múlva megnyitható lesz.

Gyujtogatott egy tisztviselő, hogy sikkasztásait leplezze

Eger, február 13.

Néhány nap előtt tüz támadt Gyöngyös város főutcáján, amikor is a munkásbiztosító pénztár épülete leégett. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a tüzet gyujtogatás okozta. A rendőrség akcióba lépett és rövidesen kinyomozta, hogy a tüzet Gyulai József a munkásbiztosító pénztári kezelője idézte elő. Gyulainak ez év elején Balassagyarmatra kellett volna távoznia, az elutazást azonban különböző ürügy alatt hétélig halasztotta. Végre mégis elutazott Balassagyarmatra, hogy új állását elfoglalja és ezalatt történt a tüzeset. A nyomozás terhelő adatai alapján Budapestről központi vizsgáló bizottság is ment Gyöngyösre, ahol a rendőrség közben Gyulai Józsefet előállította. A tisztviselő ekkor beismerte, hogy már három év óta bűnös uton megkárosította a hivatalt olyan formában, hogy a felektől beszedett hivatalos pénzt a legtöbb esetben nem fizette be a pénztárba, hanem megtartotta magának. Amikor áthelyezték, tisztában volt ezzel, hogy bűnös üzelmel ki fognak derülni és ezért felgyujtotta az épületet, hogy az áruló nyomokat eltüntesse. A sikkasztó gyujtogatót letartóztatták.

ÖTVEN MILLIÓ FONT KÖLCSÖN JUGOSZLÁVIÁNAK. Londonból jelentik: A Financial News értesülése szerint valószínű, hogy az ötven millió fontról szóló jugoszláv stabilizációs kölcsönt megszavazzák és azt már legközelebb perfektuálják. Jugoszlávia ezzel nagyarányú beruházásokat fog eszközölni. A kölcsön végleges perfektuálása és a kibocsátás a Népszövetség márciusi ülészeke után történik meg; mert a tranzakcióhoz szükséges a Népszövetség égiszeke a megörzése.

Szombaton
1928 február hó 18-án

a T. A. C.
Álarcos bálja

Tiszti Kaszinóban

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a Helicon Bánati nyomda részvénytársaságnál, Timişoara.